

Rent vand – hvad ser vi?

- Fokus35 stormøde 15/6 2021
- v/ Poul S. Toft
  - Svinedyrlæge, Porcus

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

1

Rent vand – er det en selvfølge?

Ja – I Danmark skal indgangsvandet være rent!

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

2

Hvad gør vi så ved det rene indgangsvand?

- Lange rørforinger
- Lune til varme temperaturer
- Perioder med tomgang
- Urenheder ved niplerne
- Højtryksrensning
- Vandmedicinering

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

3

Hvorfor er rent vand vigtigt?

- Vores grise er som små top-
atleter
- Vigtigste fodermiddel
- Billigste fodermiddel
- Bedste medicin

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

4

Hvad drikker grisen?

- Ca 1 liter/dag pr 10 kg vækstgrise
- Drægtighedsstald ca 15 l/so
- Farestald ca 30 l/so (gnsnt)

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

5

Hvad ser vi ved urent vand?

- Diarre
- Tilstoppede ventiler
- Nedsat drikkelyst
  - Nedsat præstation
    - Vækst
    - Malkeevne
    - Blærebetændelser
    - Forlænget sygdomsforløb

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

6

Diarre

- Vi skal ikke pøde hverken raske eller syge grise med bakterier i beskidt vand!
  - Pattegrise
    - Dør af dehydrering eller coliforgiftning
    - Rent vand – og evt elektrolytter – er essentielt
  - Fravænningsgrise
    - Dør af dehydrering eller coliforgiftning
    - Rent vand – og evt. Elektrolytter er essentielt

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

7

Fravænningsdiarre

- Multifaktoriel
  - Klima
  - Foder
  - Protein-niveau
  - Enzymtræning
  - Stress ved flyt/mix
  - **Vandkvalitet**
- Endnu vigtigere når ZnO forsvinder

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

8

Tilstoppede ventiler – helt/delvist

- Konsekvenser
  - For lavt vandoptag → For lavt foderindtag → for lav tilvækst
    - Nedsat malkeevne
    - Blærebetændelser
  - Ingen vandoptag → ingen foderoptag → Evt. død

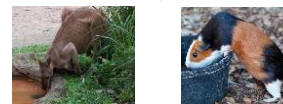
– **Forsigtighed med opstart efter vandstop!!**

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

9

Årsager til nedsat drikkelyst

- Sygdom
- Besværlig adgang – forkert placerede ventiler
- Urenheder – lort i koppen!
- Dårlig smag – skidt/medicin

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

10

Forlænget sygdomsforløb - hvad mener jeg med det?

- Vandforsyningen i sygestier skal sikres
- Evt hjælpe med frisk vand
- Hvad er det første og vigtigste der sker på et sygehus?
- Blot et punkt i "SO-VIVOR" ☺

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

11

Hvad gør vi for at holde vandet rent?

- Ingenting.....
- Skyller igennem med rent vand
- Tilsætter syrer
- Tilsætter desinfektionsmidler
- Vandrensningsanlæg

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

12

Skylle vandstrengen igennem

- Altid efter en tomgang af sektion
- Åbne sidste ventil – så vandrette rør skylles
- Trykke alle ventiler - så lodrette stykke skylles

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

13

Tilsætning af syrer

- God hjælp hen over fravæning
- Til rensning efter vandmedicinering

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

14

Tilsætning af desinfektionsmiddel

Kan være kontinuerligt
med medicinblander
mens dyr tilstede

Kan være kortvarigt i
høj dosis – uden dyr

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

15

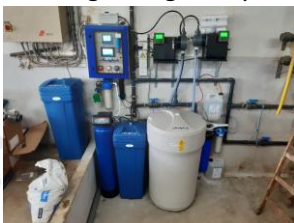
Vandrensningsanlæg

- DCW Neuthox solgt via Unitron
- Anolytech solgt via 3S
- Begge typer anlæg er elektrolyseanlæg der laver HOCL (hypochlor-syre) ud fra salt, vand og elektricitet
  - Anolyt-vand (HOCL) – den aktive del
  - Katolytvand (NaOH₂) – anvendes ikke hos DCW

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

16

Vandrensningsanlæg, Anolytech (3S)

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

17

Vandrensningsanlæg fra DCW (Unitron)

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

18

Vandrensningsanlæg

- Anlægget producerer kontinuerligt HOCl (Anolyt) til buffertank
- HOCl fra buffertanken tilsættes kontinuerligt til vandet
- pH reguleres hele tiden for at få de rette Cl-produkter frem
- Katolyt-vandet (NaOH) bliver enten:
  - Sendt direkte i kloaken (DCW)
  - Anvendt som tilskud til klimagrise 1 dl. pr gris 2*dgl (Anolytech)

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

19

Hypochlor-syre

- Kræver pH fra 5,5-7,4
- For lav pH medfører giftige klorgasser
- For høj pH medfører mere Hypochlorit (mindre effektiv)
- pH reguleres ved udskillelse af restproduktet NaOH (basisk)
- Hypochlor-syre er naturligt produkt
  - Meget skånsomt mod væv (bruges i øjne)
  - Meget effektivt mod bakterier, virus og svampe
  - Kan bruges i øko-besætninger
  - Bruges på nogle hospitaler

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

20

Hypochlor-syre

- Nemt at arbejde med – ufarligt
- Kan bruges til rengøring af drikkevandssystem
- Kan bruges som desinfektionsmiddel efter vask

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

21

Hypochlor-syre. Hvad ser vi?

- Vandrørerne renses – uden tilstoppede ventiler
- Grisene drikker mere
- Søerne drikker mere
- Slagtesvin får mere fast afføring

PORCUS
SVINEFAGDYRLÆGER

22